

महिनावारी र मेरो ज्ञान

सचित्र सरल पुस्तिका

खण्ड क

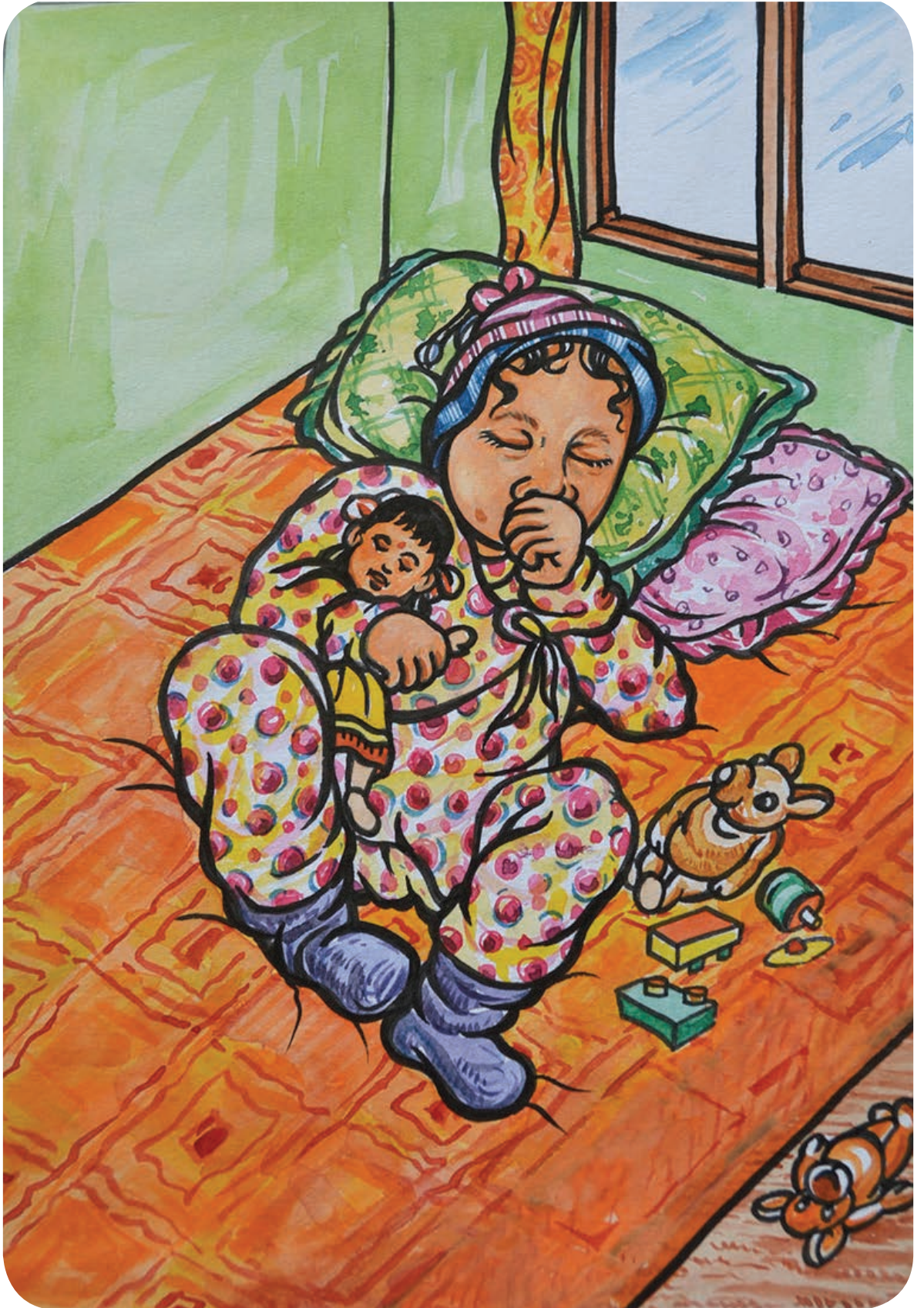
महिनावारी र मेरो ज्ञान

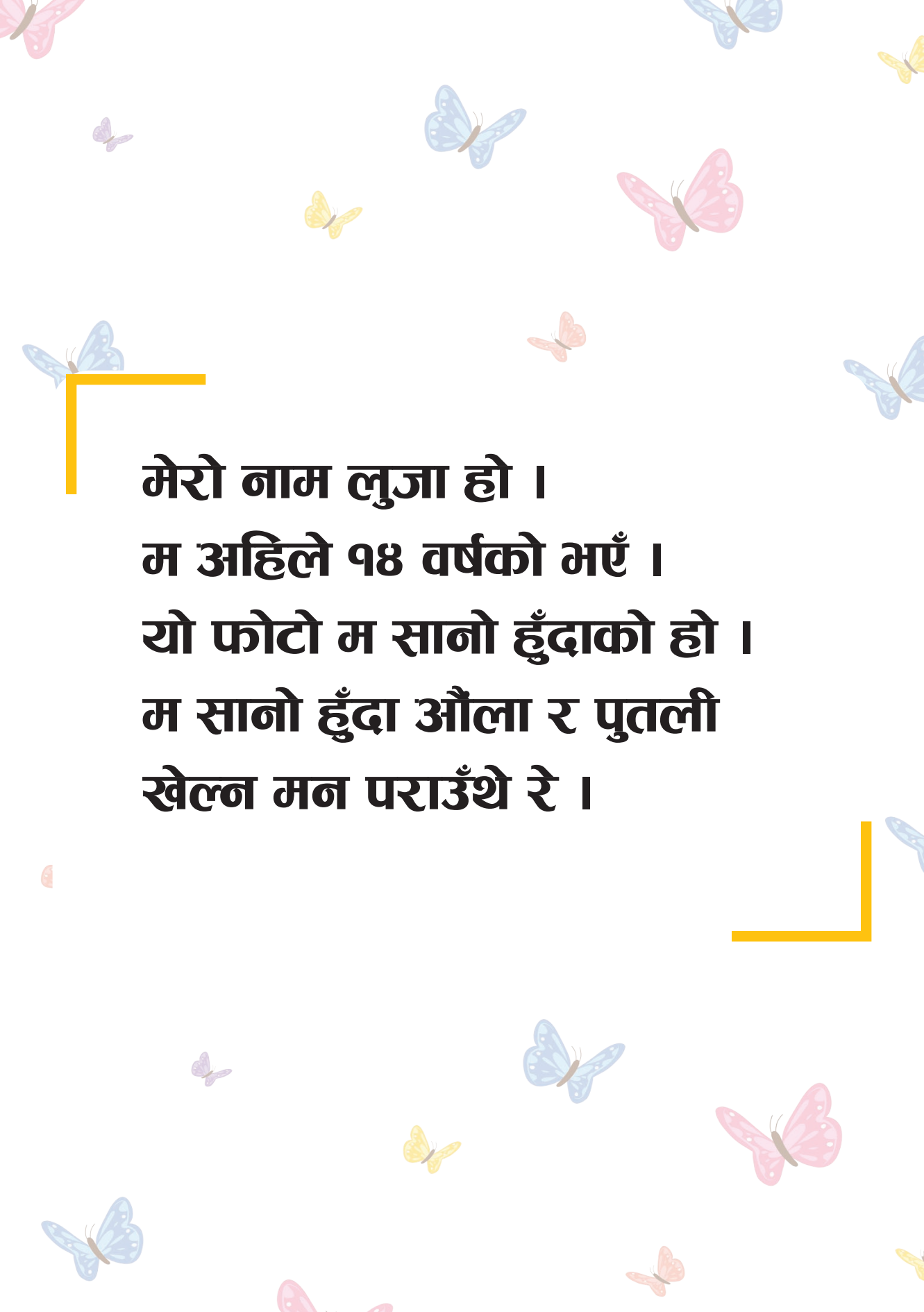
यौवन अवस्था

डाउनसिन्ड्रोम सोसाइटीले दशौ वर्ष सम्म काम गरेको अनुभवमा बौद्धिक अपागंता भएका किशोरीका अभिभाव तथा सहयोगीमा किशोरीको उमेर संगै सुरु हुने महिनावारी व्यावस्थापनको चुनौतीलाई सहज गराउनको लागि यो किताब तयार गरीएको हो। साधारण सिकाई भन्दा अलि कठिन सिकाई हुने किशोरीलाई सरल भाषामा यौवन अवस्था, महिनावारी र व्यावस्थापनको लागि अभिभावक शिक्षक शिक्षिका र सहयोगीले कसरी बौद्धिक अपागंता भएका किशोरीहरुकै बौद्धिक स्तर अनुसार सिकाउने र व्यावस्थापन गर्ने भन्ने सिकाई हुने उद्देश्यले तयार गरीएको पुस्तक सबै खालका किशोरीहरुलाई सहयोगी हुने अपेक्षा गरीएको छ ।

डाउन सिण्ड्रोम समाज, नेपाल

नेपालमा असंख्य बालबालिकाहरु जन्मेदेखि नै डाउन सिण्ड्रोम तथा बौद्धिक अपाङ्गता अवस्थाबाट भइरहेका छन् । कतिपय अभिभावकमा डाउन सिण्ड्रोम अवस्थाको बारेमा कुनै ज्ञान नै छैन । अभिभावक समाजले यसलाई पुर्वजन्मको पापको प्रतिफल वा देवी देवताको श्रापभन्ने ठान्दछन् । तर डाउन सिण्ड्रोम अवस्था भएका आफ्ना बालबालिकाहरुको उचित स्याहार, सुसार गर्दै नन् । यस अवस्थाका व्यक्तिहरुको जन्म हुनुमा शरिरमा रहने क्रोमोजोममा गडबडी हुनुको कारणले डाउन सिण्ड्रोम अवस्था हुन जान्छ । यो आफैमा कुनै रोग होईन । डाउन सिण्ड्रोम भएका बालबालिकाहरु भिन्नपनि अनेकौ क्षमता र प्रतिभाहरु सुसुप्त अवस्थामा रहेका हुन्छन् । उचित शिक्षा दीक्षा र उपयुक्त अवसर पाएको खण्डमा उनीहरुले पनि आफुमा अन्तरनिहित क्षमता र प्रतिभालाई बाहिर ल्याउन सक्छन् र जिन्दगीलाई सहजताकासाथ अगाडि बढाउन सक्दछन् । त्यस कारण उनीहरुकालागि संस्थागत रुपमा मात्र केहीगर्न सकिन्छ भन्ने महसुस गरि नेपाल डाउन सिण्ड्रोम समाजको २०६८ सालमा स्थापना गरिएको हो ।

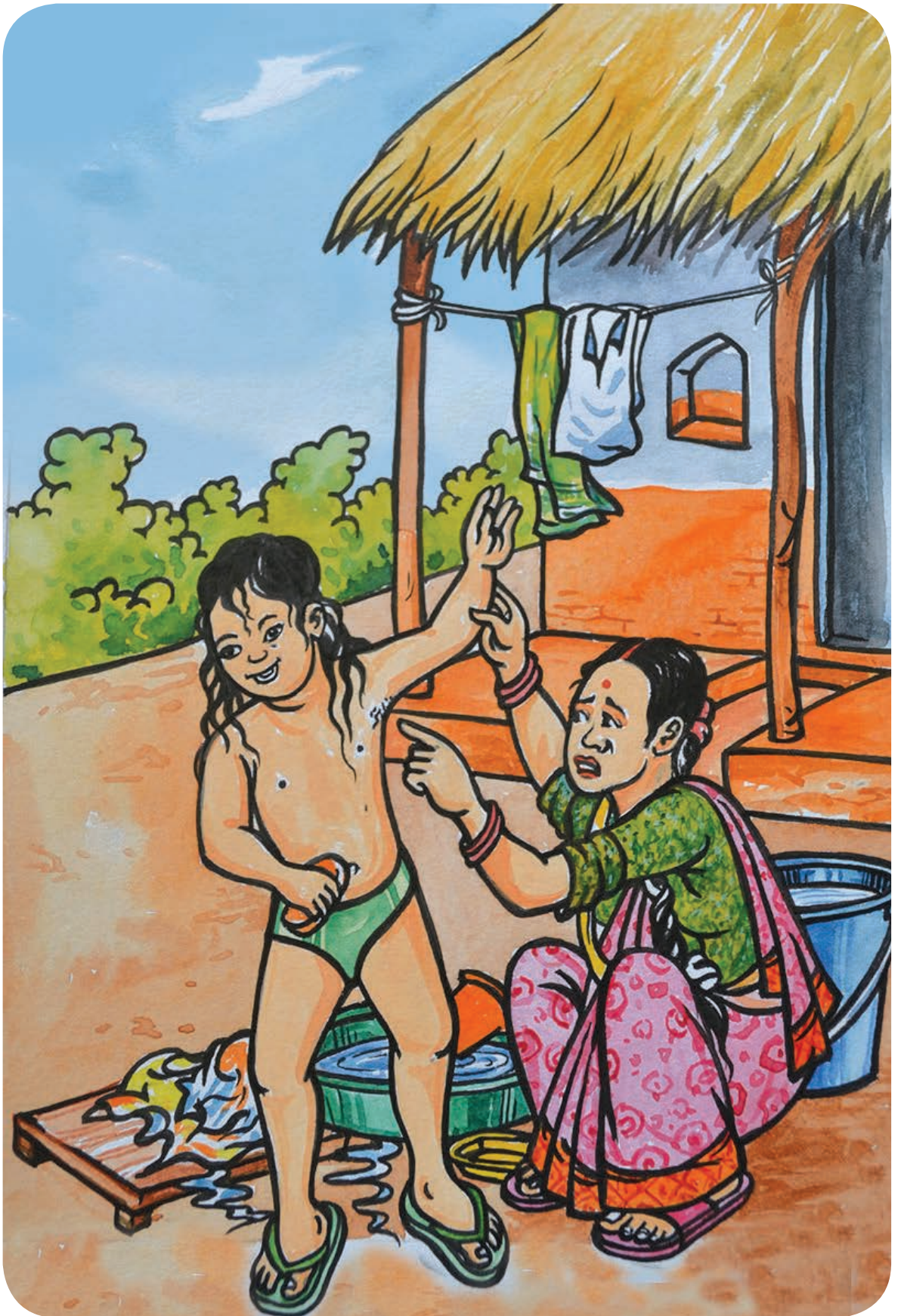
**मेरो नाम लुजा हो ।
म अहिले १४ वर्षको भएँ ।
यो फोटो म सानो हुँदाको हो ।
म सानो हुँदा औला र पुतली
खेल्न मन पराउँथे रे ।**

**म ५ बर्षको हुंदा आमाले पहिलो पल्ट
स्कूल पठाउनु भएको थियो रे ।**

**मलाई स्कूल जान असाध्यै रमाइलो
लागेको थियो रे ।**

**मलाई आमाले सधै नुहाईदिन
सहयोग गर्नु हुन्छ ।**

**एक दिन आमाले मलाई नुहाईरहेको
बेला मेरो काखीमुनी रौ देख्नु भयो र
उहाले मलाई पनि रौ देखाउनु भयो ।**

**एकदिन मलाई स्कूलबाट घर आउंदा
एकदमै छाति दुख्यो ।**

मैले त्यो कुरा आमालाई भने ।

**आमाले भन्नु भयो “अब तिमी
बिस्तारै ठूली हुंदैछौ, छाति बढ्नको
लागि दुखेको हो” र यो आफै ठिक
हुन्छ आउ खाजा खाउँ अब ।**

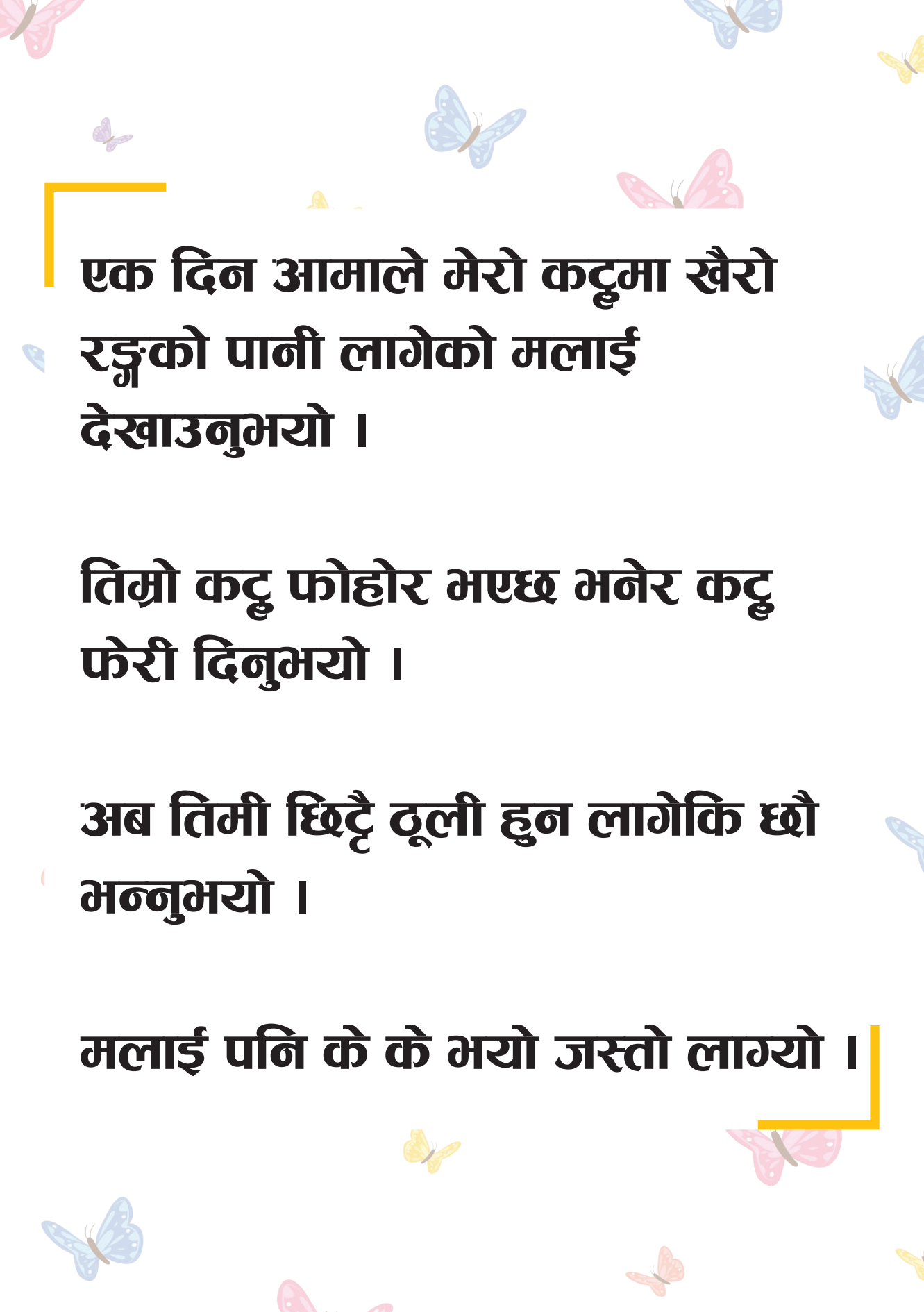

एकदिन आमाले मेरो कट्टु फेर्दा
त्यहां राँ देख्नु भयो ।

आमाले मलाई फेरी अब तिमि
ठुली हुन लाग्यो भन्नुभयो ।

त्यो सुनेर मलाई अचम्म
लागेको थियो ।

**एक दिन आमाले मेरो कटुमा खैरो
रङ्गको पानी लागेको मलाई
देखाउनुभयो ।**

**तिम्रो कटु फोहोर भएछ भनेर कटु
फेरी दिनुभयो ।**

**अब तिमी छिट्टै ठूली हुन लागेकि छौ
भन्नुभयो ।**

मलाई पनि के के भयो जस्तो लाग्यो ।

**मलाई एकदिन बिहान स्कूल जान
मन लागेको थिएन खालि भर्को
मात्र लागि रहेको थियो ।**

**तर आमाले जानुपर्छ भनेर
फर्काईरहनु भएको थियो ।**

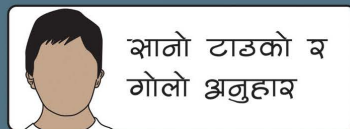
आमाले अब तिमी ठूली
भयो त्यसैलेकुनै पनि
बेलामा तिम्रो महिनावारी
हुन सक्छ भन्नु भयो ।

- काखीमुनी रौ
- बिकशित छाति
- गुप्तांगमा रौको बिकाश
- सेतो पानी बग्ने
- शरीर चेष्टिएको
- भर्को फर्को बढि देखाउने
- स्वर धोक्रो हुंदै गएको

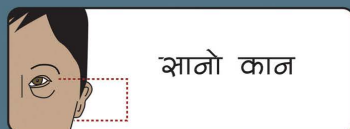

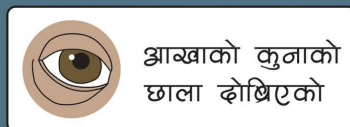
हामी पनि सक्षम बन्न सक्छौं नि

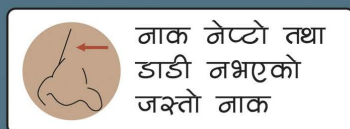
भानो टाडको र
गोलो अगुहार

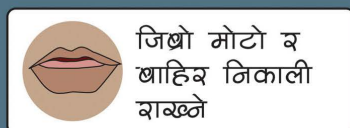
भानो कान

आखाको कुनाको
छाला दोषिएको

नाक नेटो तथा
डाडी नभएको
जस्तो नाक

जिभो मोटो र
आहिर निकाली
राख्ने

हात र खुट्टाको
औंलाहरू मोटो
तथा छोटो

खुट्टाको खुटी
औंला फाटिएको

